

Evropska unija

Evropska agencija za rekonstrukciju

RADIONICA O KREDITNO- GARANTNIM FONDOVIMA

Vlada Crne Gore

Direkcija za razvoj malih i srednjih
preduzeća

Pjero Krivelaro

CRIF – Rukovodilac ekonomskih i javnih poslova

Kreditno-garantni fondovi u poljoprivredi: primjer Italije

*Savjetodavna podrška transformaciji Fonda za razvoj
Projekat finansira EU posredstvom Evropske agencije za rekonstrukciju*

Sadržaj

- 1. Ruralni KGF-ovi: Osnovne odlike**
- 2. Ruralni KGF-ovi: Poslovanje**
- 3. Zadnji trendovi: Konsolidovanje**
- 4. Zadnji trendovi: Agro-rejting**

Ruralni KGF-ovi: Osnovne odlike

U Italiji, to su većinom **privatne organizacije**, osnovane od strane MiSP. Međutim, **javni sektor** takođe učestvuje u kapitalizaciji KGF-ova.

Privredna udruženja (i privredne komore) igraju instrumentalnu ulogu u promociji osnivanja KGF-ova. Često, kod sebe smještaju KGF-ove i/ili pružaju neki drugi vid podrške.

Postoji na **stotine KGF-ova**, aktivnih u raznim sektorima (industrija, zanatstvo, trgovina i **poljoprivreda**).

Ruralni KGF-ovi: Osnovne odlike

U Italiji, postoji oko **30 KGF-ova, aktivnih u poljoprivrednom sektoru** (šira definicija: ne samo farmeri, već i "ruralna privreda")

Ovi KGF-ovi ("Agrifidi") su registrovani kao **kooperative ili konzorcijumi**

Coldiretti, najveće poljoprivredno udruženje u Italiji, **promoviše** dvije trećine svih Agrifidi fondova.

Ruralni KGF-ovi: Osnovne odlike

Coldiretti

Osnovan 1944. godine, predstavlja 54% cjelokupne ruralne privrede u Italiji.

1.4 miliona članova

115 regionalnih/pod-regionalnih federacija

724 lokalnih kancelarija **5,668** odjeljenja

Ruralni KGF-ovi: Osnovne odlike

Coldiretti Agrifidi fondovi

Članovi (& korisnici):	25,000
Broj operacija u 2007. godini:	8,323
Obim obezbijedenog finansiranja:	€ 350 mln
Obim garancija:	€ 180 mln
Prosječan izos pojedinačnog finansiranja:	€ 48,000
Broj uključenih banaka:	80

Ruralni KGF-ovi: Poslovanje

KGF su osnovani od strane poljoprivrednih MiSP, uz podršku Coldiretti-ja (i ostalih poljoprivrednih udruženja).

Poljoprivredna MiSP **doprinose finansijski** kapitalu KGF-a. Dodatno finansiranje se dobija iz **javnog sektora** (i iz programa EU namijenjenih podršci ruralnog razvoja).

KGF-ovi obezbjeđuju **garancije bankama da bi podržali kredite koji se odobravaju njihovim članovima**

KLJUČNI KONCEPTI:

ZAJEDNIČKO POMAGANJE ("SAMO-POMOĆ")

JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO

SARADNJA SA BANKARSKIM SEKTOROM

Ruralni KGF-ovi: Poslovanje

Ruralni KGF-ovi doprinose kapitalu KGF-ova (članarina)

Kreditno-garantni fond

KGF-ovi, u ime svojih članova, obezbjeđuju bankama garancije

Banka

Banka

Banka

Dodatni kapital iz javnog sektora (i EU) – takođe, kontra-garancije

Ruralni KGF-ovi: Poslovanje

Kako sve ovo funkcioniše?

- Agrifidi sprovodi **tehničku & finansijsku analizu** (vrijednost biznisa, zemljišni kapital, upravljanje, itd.)
- Informacije se **dijele sa bankama**
- Ako je ocjena pozitivna, **Agrifidi izdaje garanciju** (odobrenje Garantne komisije ili Borda Agrifidi-ja)
- Agrifidi **konstantno prati** status kredita i garancija (bliski kontakti sa MiSP i bankama)
- U slučaju problema, Agrifidi uskače i **pokušava da riješi probleme**
- Ako se problem nastavi, **Agrifidi isplaćuje banku i počinje proceduru povraćaja sa datim MiSP**

Ruralni KGF-ovi: Poslovanje

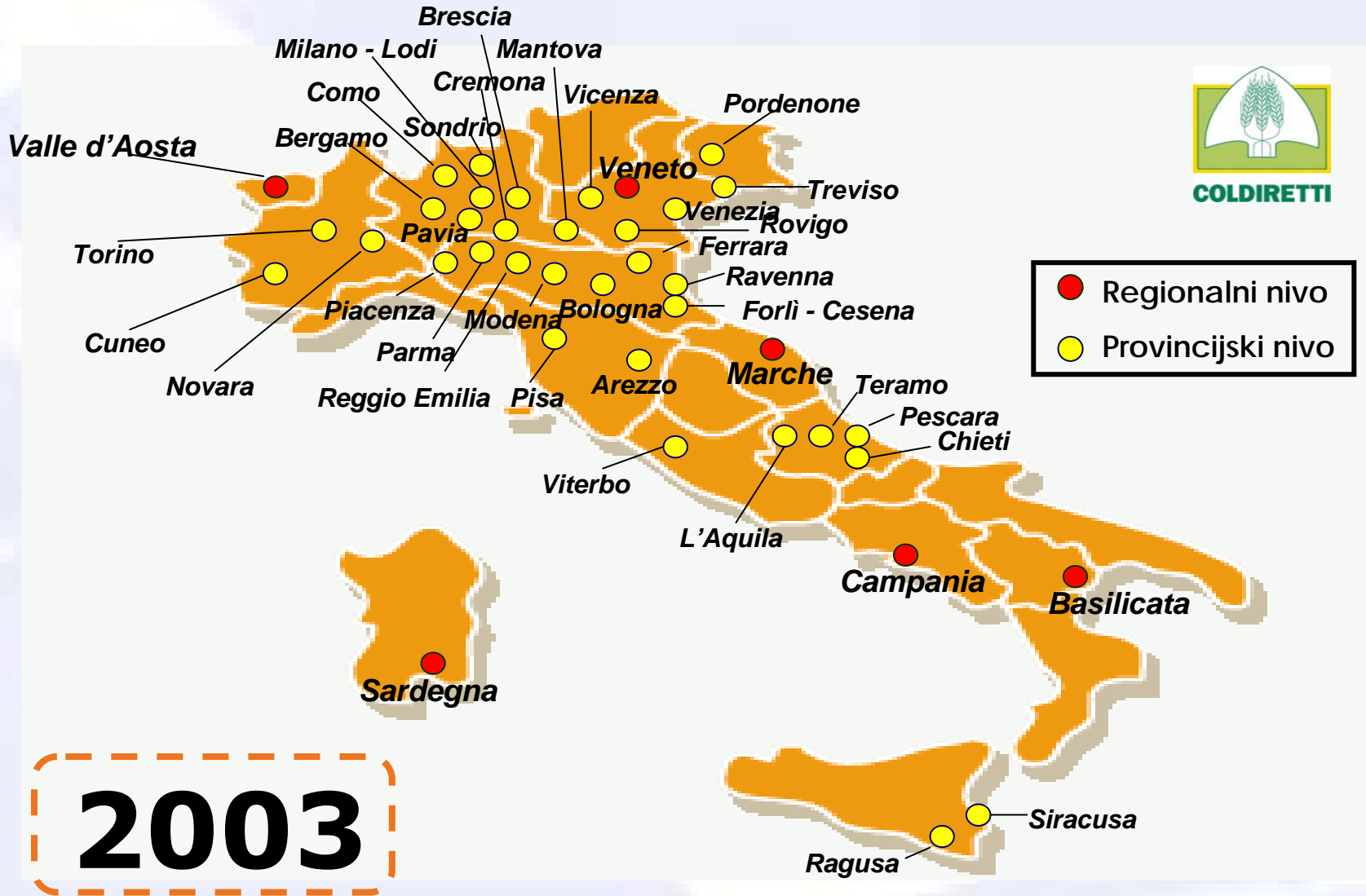
Osnovni uslovi i rokovi

- **Pokriće Agrifidi garancije:** obično, 30-50% od kredita
- **Trajanje:** kratkoročni (12 mjeseci), srednjeročni i dugoročni (do 5 godina)
- **Maksimalni iznos kredita:** varira (Bolonja: 80,000 € kratkoročni; 150,000 € srednjeročni i dugoročni)
- **Kamatna stopa:** utvrđena od strane banke (ali, obično Agrifidi dogovori bolje uslove za svoje članove/korisnike)
- **Garantna provizija:** varira između 0,5-1%

Zadnji trendovi: Konsolidovanje

- Agrifidi je nekad poslovao na **nivou provincije**. Ovo je bilo dobro, jer je omogućavalo bliskost sa ruralnim MiSP (“intimno znanje” o MiSP članovima/korisnicima i njihovim problemima)
- Novi regulatorni okvir (prateći usvajanje Bazela 2) zahtijeva usvajanje **bolje sisteme za monitoring i procjenu rizika**
- Dakle, određene funkcije se mogu efikasno sprovesti samo u velikom obimu. Shodno tome, **postoji trend prema konsolidovanju**, uz osnivanje **regionalnih Agrifidi fondova**
- Ali će se zadržati kontakt sa članovima/korisnicima, kroz **ogromnu mrežu lokalnih antena**

Zadnji trendovi: Konsolidovanje

Zadnji trendovi: Konsolidovanje

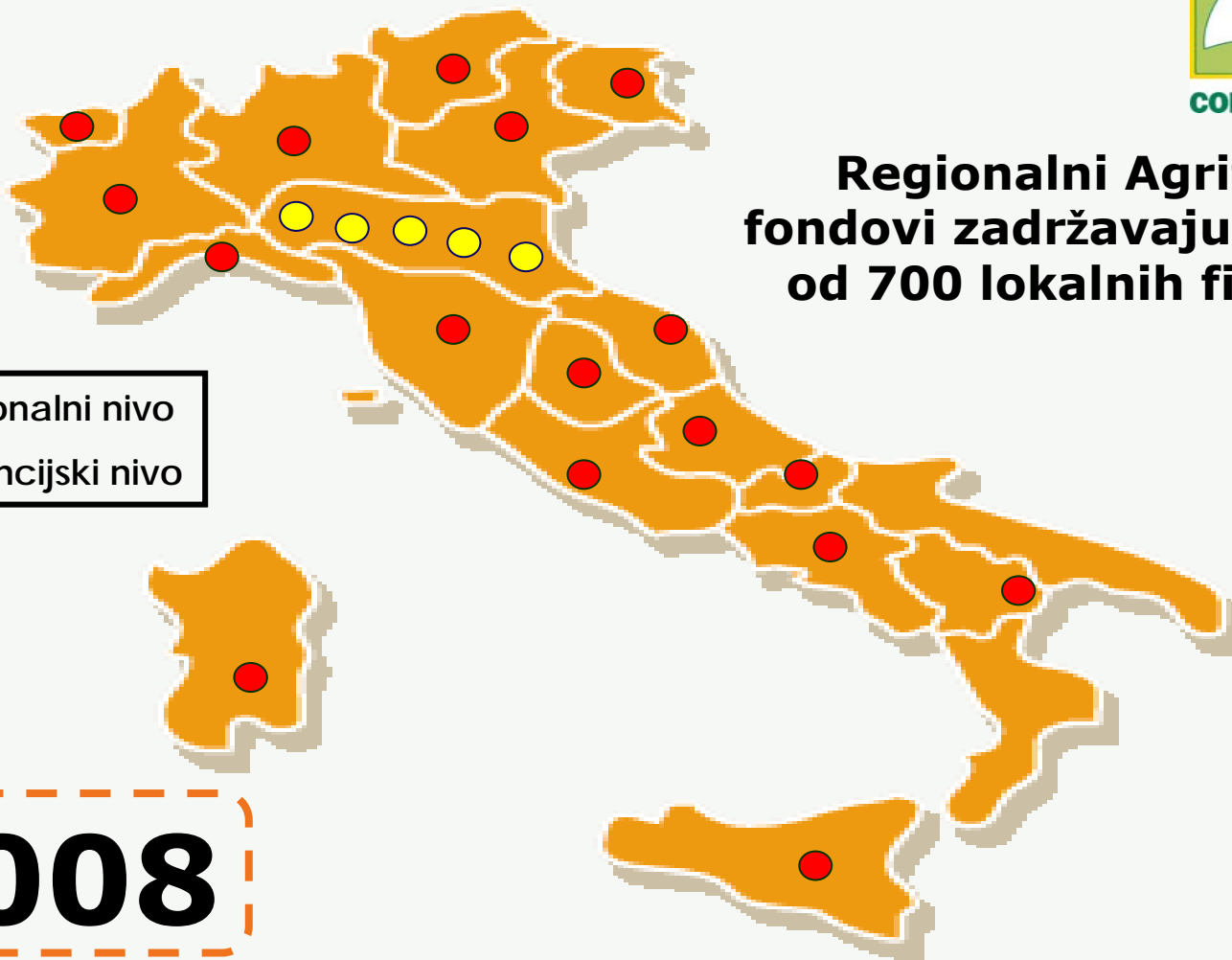

COLDIRETTI

**Regionalni Agrifidi
fondovi zadržavaju mrežu
od 700 lokalnih filijala**

- Regionalni nivo
- Provincijski nivo

2008

Zadnji trendovi: Agro-rejting

- Bazel 2 zahtijeva od banaka da razviju **rejting modele**, kako bi bolje procijenile rizik i kreditni bonitet klijenata.
- Isto se odnosi i na KGF-ove, koji moraju da unaprijede svoje **metodologije procjene**, kako bi se uskladile sa regulativama koje je izdala Banka Italije.

CRIF, u partnerstvu sa Agrifidi i poslovnim bankama, je odlučio da razvije **poseban rejting sistem**, za procjenu poljoprivrednih MiSP, u skladu sa pravilima Bazela 2

Zadnji trendovi: Agro-rejting

Agro-rejting je razvijen u skladu sa navedenim kriterijumima:

- Naučna i precizna **statistička analiza** (uzorak od *230,000 ruralnih MiSP*)
- Uključenje stručnjaka za poljoprivredna MiSP (**Agronomisti**)
- **Jednostavno korišćenje**, čak i za ljude koji nijesu potpuno upoznati sa poljoprivrednim sektorom
- **Fokus na manja ruralna MiSP**, sa nešto manje od 2,5 miliona € obrta

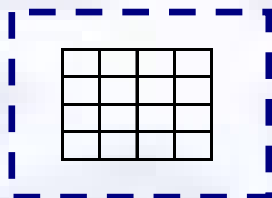
Zadnji trendovi: Agro-rejting

Agro-rejting je podijeljen na četiri modula. Dva (**finansijski i bihevioralni**) su standardna i možete ih pronaći u bilo kojim rejting modelima za MiSP.

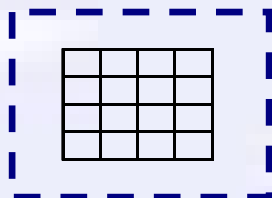
Ali, CRIF u saradnji sa svojim partnerima je odlučio da doda još dva modela, koja su posebno važna za poljoprivredna MiSP:

- Jedan procjenjuje **ekonomsku strukturu**: zemlju, mašine, opremu, itd...
- Drugi, koji je više **kvalitativan**, procjenjuje upravljanje, konkurenciju, a takođe i vrstu kultivacije ili uzgoja.

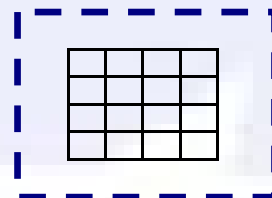
**Ekonomska
struktura**

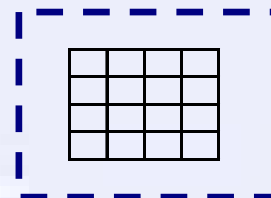
Kvalitativnost

Finansije

Biheviorizam

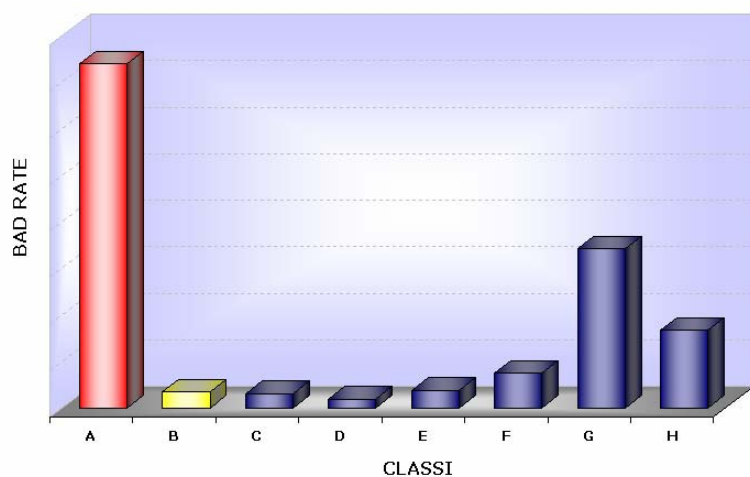

Zadnji trendovi: Agro-rejting

Modul ekonomske strukture

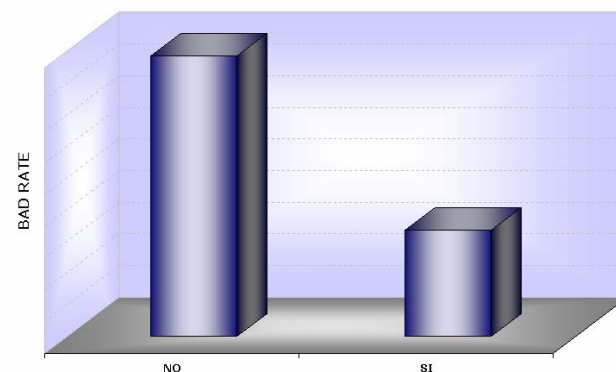
Napomena: što je veća vrijednost, veći je i rizik

KOEFIČIJENAT KAPITAL/DODATA VRIJEDNOST

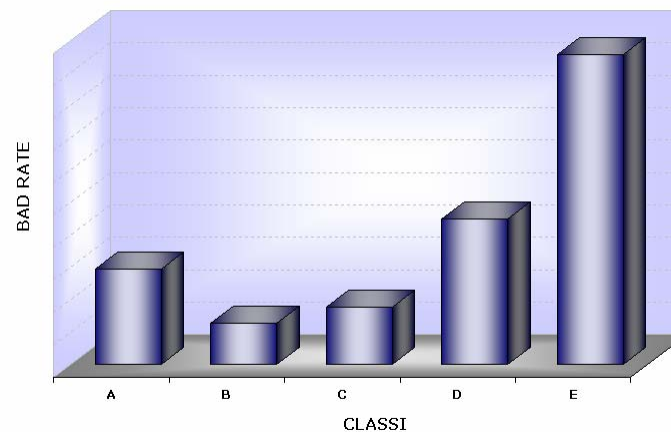

- Negativna vrijednost
- Vrijednost oko nule
- Pozitivna vrijednost

OSIGURANJE?

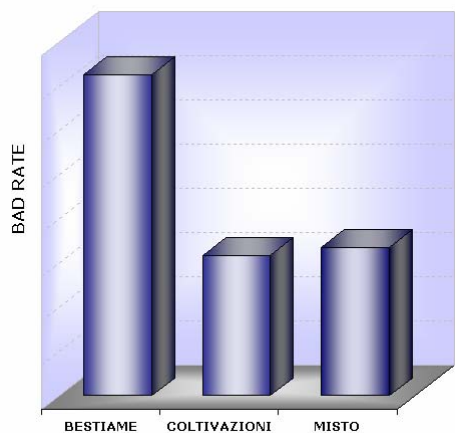
KOEFIČIJENAT STVARNI/ POTENCIJALNI OBRT

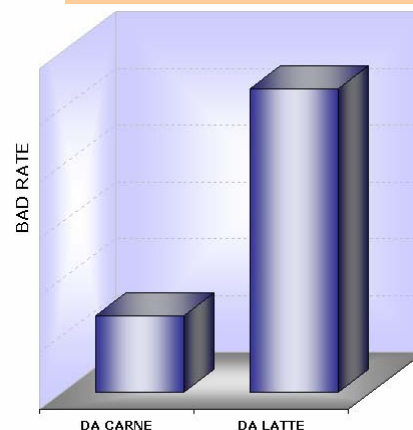
Zadnji trendovi: Agro-rejting

Kvalitativni modul

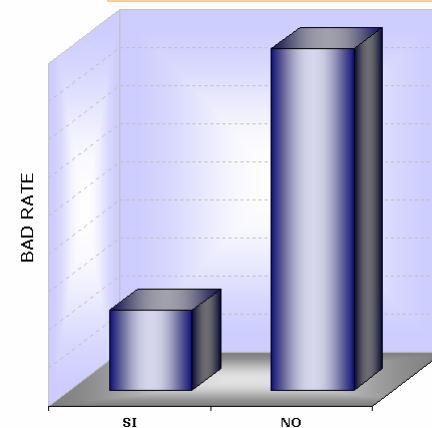
**TIP
SPECIJALIZACIJE**

**SPECIJALIZACIJA -
STOKA**

PLASTENICI?

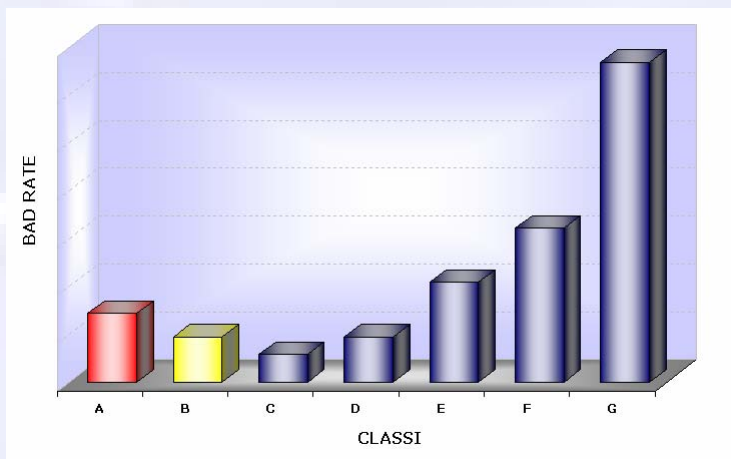
**Napomena: što je veća
vrijednost, veći je i rizik**

Zadnji trendovi: Agro-rejting

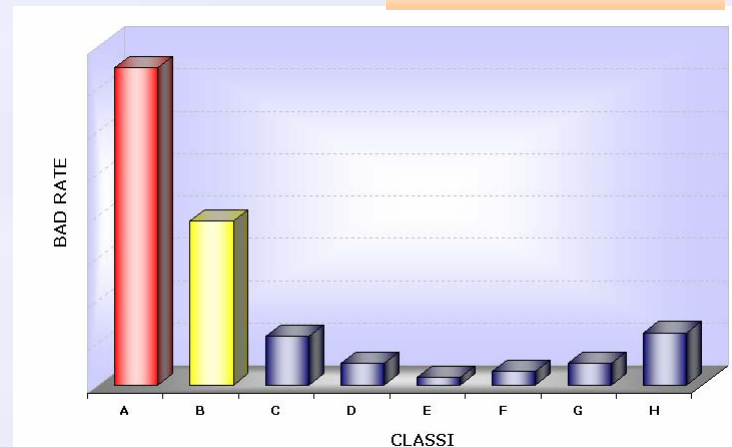
Finansijski modul

Napomena: što je veća vrijednost, veći je i rizik

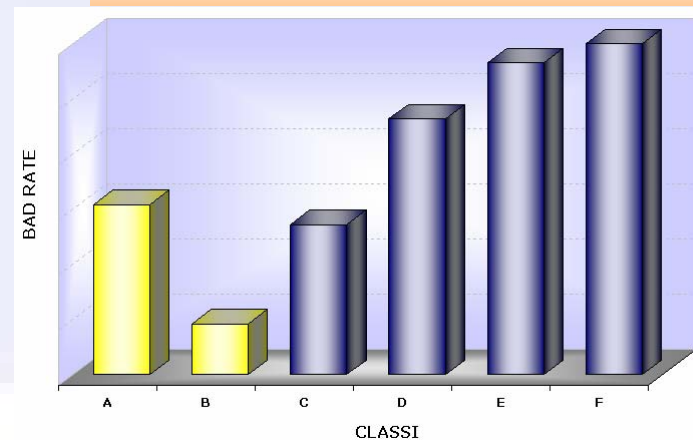
DUG/KAPITAL KOEFICIJENAT

BRUTO MARŽA

DUG/OBRT KOEFICIJENAT

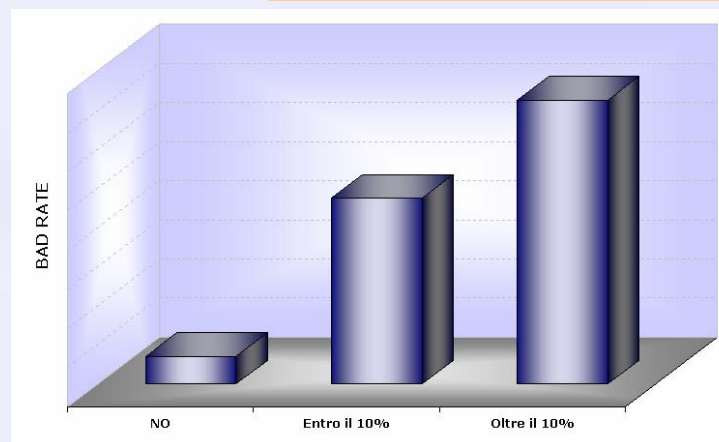
- Negativna vrijednost
- Vrijednost oko nule ili jako mala
- Pozitivna vrijednost

Zadnji trendovi: Agro-rejting

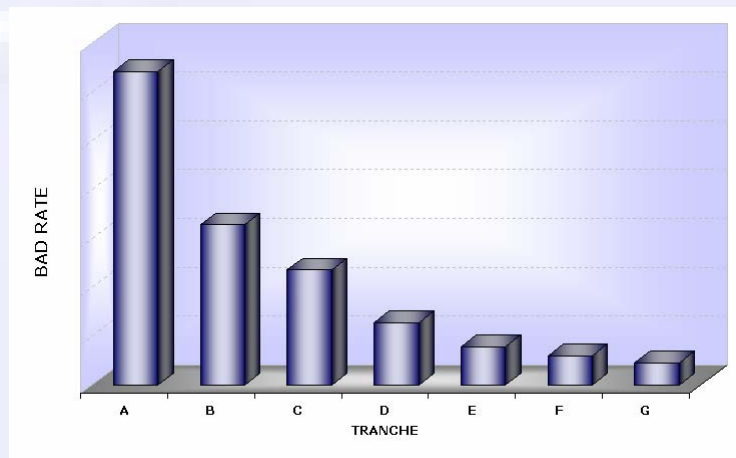
Bihevioralni modul

Napomena: što je veća vrijednost, veći je i rizik

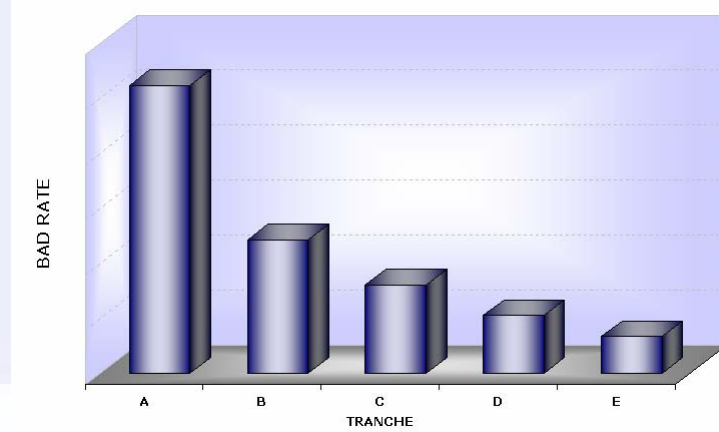
PREVELIKI OVERDRAFT?

REZULTATI KREDITNOG BIROA - PREDUZEĆE

REZULTATI KREDITNOG BIROA - PREDUZETNICI

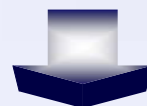
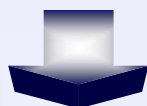
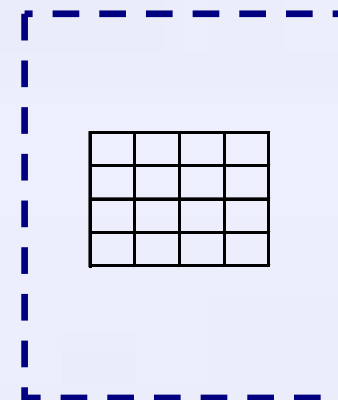
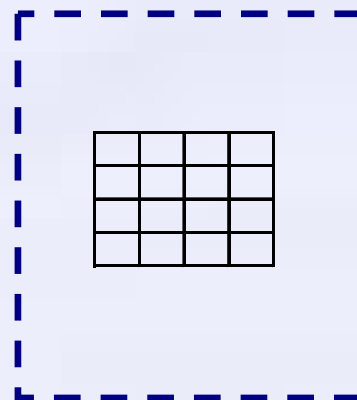
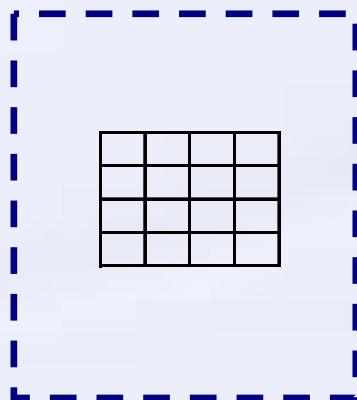
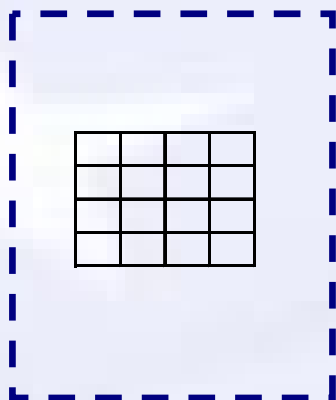
Zadnji trendovi: Agro-rejting

EKONOMSKA
STRUKTURA

KVALITATIVNOST

FINANSIJE

BIHEVIORIZAM

$$f_{\text{LOG}} (\quad , \quad , \quad , \quad) = \text{MG}$$

**MG = Mogućnost gubitka u roku od 12 mjeseci
(u skladu sa pravilima Bazela 2)**

Zadnji trendovi: Agro-rejting

Agro-rejting sada
koriste neke banke i
Agrifidi.

Agro-rejting:

➤ se može **dobijati od
treće strane**

ili

➤ može biti razvijen u
sopstvenoj režiji i
adaptiran prema
posebnim potrebama

IDENTIFICAZIONE IMPRESA	
Denominazione	PINCO PALLINO
Indirizzo	VIA TIZIO 2 CAP 40129
Citta' Sede	BOLOGNA (BO)
Codice fiscale e numero d'iscrizione	AKDSFJLSKDFILKSD
Partita Iva	
CCIAA-REA	BO - 123456
INFORMAZIONI AZIENDALI	
Forma Giuridica	DITTA INDIVIDUALE
Attivita' Economica	Allevamento di ovini e caprini
Data Iscrizione CCIAA	03/12/2002
Data Inizio Attivita'	14/12/2002
DATI DELLA RICHIESTA	
Codice Crif contratto	0000000000
Codice Crif anagrafico	0000000000
Identificativo richiesta	0000000000
Data elaborazione esito	09/04/2006
Data ultima modifica	
Data Richiesta Finanziamento	06/04/2006
Tipo operazione	TS - Affidamento
Importo linea di credito euro	25.000,00
ESITI DELLA VALUTAZIONE SPRINT SECONDO LE REGOLE DECISIONALI DEFINITE DALL'ISTITUTO	
Valutazione globale	VALUTAZIONE POSITIVA
Probabilita' di Default a 180 giorni:	1,5 %
VALUTAZIONI PARZIALI	
Score Economico-Finanziario	
Score Economico-Strutturale	
Score Strumentale	
Score Comportamentale	

Ako želite da saznate više...

Ako Vam je potrebno više informacija o:

- Agrifidi i ostalim ruralnim KGF-ovima u Italiji
- Agro-rejtingu i rejting modelima uopšte

Stojim Vam na raspolaganju!!!

HVALA VAM NA PAŽNJI

Pjero Krivelaro

*Rukovodilac ekonomskih i
javnih poslova*

Crif Spa

Via M. Fantin, 1-3 - 40131

Bologna

p.crivellaro@crif.com

www.crif.com

We care, you can +